

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS
TARŠOS PREVENCIJOS IR LEIDIMŲ DEPARTAMENTO
KLAIPĖDOS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898.
Skyriaus duomenys: Birutės g. 16, LT-91204 Klaipėda, tel. (8 46) 46 6466, faks. 8 7066 2000, el.p. klaipedos.skyrius@aaa.am.lt,
http://gamta.lt.

UAB „Senasis ežerėlis“ el. p.: info@senasisezerelis.lt Tauragės rajono savivaldybės administracijai Tauragės visuomenės sveikatos centrui Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės teritoriniam padaliniui Tauragės apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai Kopija: Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentui	2015-04- 23 Į 2015-03-25	Nr. (15.3)-A4- 4349 prašymą
--	-----------------------------	--------------------------------

ATRANKOS IŠVADA

**dėl Draudenių ežero (Tauragės r.) dalies valymo III – ojo darbų etapo poveikio aplinkai
vertinimo**

1. Informacijos pateikėjas: UAB „Senasis ežerėlis“, J. Galvydžio g. 3, LT-08236, Vilnius. Kontaktinis asmuo – projekto vadovas dr. Aušrys Balevičius, tel.: 8 (5) 2745430, 8 (620) 48958, el. paštas: ausrys@senasisezerelis.lt.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas: Tauragės rajono savivaldybės administracija, adresas Respublikos g. 2, LT-72255 Tauragė. Kontaktinis asmuo: savivaldybės Statybos skyriaus vedėjas Aivaras Preikšaitis, tel.: 8 (446) 52011.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Draudenių ežero (Tauragės r.) dalies valymo III – asis darbų etapas.

Atranka dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atliekama, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2 priedo 11.13. punktu, (Žin., 2005, Nr.84-3105; 2008, Nr. 81-3167; 2010, Nr. 54-2647; 2011, Nr. 77-3720) ežerų, tvenkinių (išskyrus pramoninės žuvininkystės tvenkinius) ir upių (išskyrus esamus vandens kelius) dugno valymas ar statinių skirtų ežerų, upių vandens lygiui ir (ar) srautui keisti, statyba (kai atliekamas dugno valymas ar vandens lygio keitimas upių ruožuose, ilgesniuose kaip 1 km, ar kai valomas didesnis kaip 0,5 ha ežero ar tvenkinio plotas arba keičiamas vandens lygis didesniame kaip 1 ha ežero plote), išskyrus veiklą, nurodytą šio priedo 1.7 punkte.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta:

Draudenių ežeras yra Tauragės r., apie 2,5 km į vakarus nuo Žygaičių miestelio. Pietrytinėje ežero pusėje yra Draudenių miestelis. Į pietus nuo ežero yra Putokšlių, Vyluščių, šiauriau Butkų kaimų sodybos. Iki artimiausios sodybos yra apie 180 m. Apie 0,2 km į šiaurės rytus yra krašto kelias Tauragė – Žygaičiai – Vainutas – Šilutė. Ežerą iš šiaurės bei vakarų supa pelkėtas miškas, o rytinėje pusėje pakrantės daugiausiai apaugusios lapuočių medžių bei menkaverčių krūmų tankiais sąžalynais, už kurių plyti dirbami laukai. Beveik visos ežero pakrantės užpelkėjusios, gausiai apaugusios makrofitais (vyrauja nendrynai, meldynai ir monažolynai). Šalia planuojamos ūkinės

veiklos (toliau – PŪV) vietos artimiausias vandens telkinys yra bevardis ežeriukas ir Visbarų žuvininkystės tvenkiniai. Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nepatenka į saugomas teritorijas ir su jomis nesiriboja. Artimiausios saugomos teritorijos yra Vainuto miškų biosferos poligonas, nutolęs į šiaurės rytus apie 5,1 km atstumu bei Visbarų biosferos poligonas, nutolęs į šiaurės vakarus apie 5,8 km. Pagramančio regioninis parkas, nutolęs į rytus apie 7 km. Artimiausia Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija yra: Vainuto miškas, esantis už 5,1 km, Visbarų žuvininkystės tvenkiniai už 5,8 km ir 6,5 km atstumu esantis Dubrupinės miškas. Artimiausi kultūros paveldo objektai yra: Koplytstulpis su ornamentuotu kryželiu, esantis už 0,6 km Draudenių kaime, bei A. Lukošiaus – Rūtos kapas, esantis Žygaičių miestelyje už 2,7 km. Draudenių ežero apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos plotis 15 m. Nuo 2010 metų ežere vykdomas reguliarus iktiofaunos monitoringas. Į planuojamos ūkinės veiklos objekto – apsaugos juostą bei apsaugos zoną nepatenka jokie didesni funkcionuojantys ūkio ar pramonės objektai. Ežero būklės tyrimai atlikti 2009-2014 metais: hidrocheminiai tyrimai atlikti 2009 m. gruodžio mėn. bei 2010 m. gegužės pabaigoje, 2012 m. ežere vykdyti monitoringo tyrimai; hidrogeologiniai tyrimai atlikti 2010 m. sausio ir 2013 m. kovo mėn. (nuo ledo), botaniniai bei iktiologiniai tyrimai atlikti 2010, 2012, 2013 ir 2014 metais.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

Tauragės rajono savivaldybės administracijos užsakymu, Draudenių ežero šiaurinėje dalyje, III - ajame ežero valymo etape planuojama išvalyti nuo susikaupusio dumblo 4 ha dydžio Draudenių ežero giluminę akvatoriją, valymo vietoje pagilinant ežerą iki 4,5 - 5 m vandens gylio iš jos pašalinant 100 000 m³ ežero būklės dumblo padidinant pirmojo ir antrojo ežero valymo etapų metu suformuotą giliavandenę akvatoriją. Ežero valymo bei ekologinės būklės pagerinimo darbai vykdomi pagal Tauragės rajono savivaldybės projektą „Draudenių ežero ekologinės būklės gerinimas“, Nr. VP3-1.4-AM-04-R-71-011 pagal Lietuvos 2007 - 2013 m. Sanglaudos skatinimo veiksmų programos prioriteto „Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai“ priemonę „Vandens telkinių būklės gerinimas“. Įvertinus visas galimas ežero valymo alternatyvas, ežerą nuspręsta valyti žemsiurbe, o išsiurbtą dumblą į tręšiamus laukus bei sėsdintuvus transportuoti slėginiu pulpovamzdžiu. Ežero dalies valymui planuojama naudoti universalią mažų gabaritų žemsiurbę. Jos plotis yra 3,6 m, ilgis – 10,5 m. Techninis našumas siurbiant - 500 m³/h pulpos, kasant - 50 m³/h. Maksimalus siurbimo gylis – 5,4 m. Maksimalus kasimo gylis - 4,5 m. Žemsiurbe išsiurbtas dumblas pulpovamzdžiu bus transportuojamas į dumblu tręšiamus laukus bei sėsdintuvus. Planuojama, kad iš ežero bus išsiurbta 100 tūkst. m³ dumblo. Skaičiuojant, kad pulpai suformuoti dumblo – vandens santykis turi būti 1 : 1, su dumblu reikės išsiurbti dar apie 100 tūkst. m³ vandens. Paskaičiuota, kad Draudenių ežere yra apie 3067 tūkst. m³ vandens. Jeigu iš ežero nusiurbus 100 tūkst. m³ vandens ir tiek pat dumblo, neskaičiuojant vandens pritekėjimo, ežero vandens lygis pažemėtų apie 18 cm. Tačiau Draudenių ežerą prateka Ežerūnos upelis, tad apskaičiuotas ežero pratakumas yra 423 %. Todėl vandens lygis ežere valymo darbų metu praktiškai nesikeis. Kadangi ežerą nuo planuojamų tręšti laukų skiria šlapia užliejamų karklų krūmynų bei juodalksnyų juosta, o atstumas iki dumblo sėsdintuvų siekia beveik 3 km, iš ežero išsiurbtą dumblą optimalu transportuoti slėginiu pulpovamzdžiu. Tauragės rajono savivaldybė 2014 m. rudenį surinko aplink ežerą esančių sklypų savininkų prašymus patręšti jų laukus Draudenių ežero dumblu. Kadangi daugelio ūkininkų sklypai ežero dumblu buvo patręšti 2014 m. vykdant antrąjį ežero valymo etapą, pavyko rasti tik vieną ~ 25 ha ploto sklypų masyvą, sudarytą iš 4 sklypų. Apskaičiuota, kad ~ 25 ha ploto laukų masyvo ilgalaikiam patręšimui ežero dumblu bus sunaudota maždaug 25 - 30 000 m³ ežero dumblo (tikslus dumblo kiekis bus apskaičiuotas rengiant tręšimo planus). Likęs dumblas (70 000 - 75 000 m³) slėginiu pulpovamzdžiu su tarpine perpumpavimo stotele bus transportuojamas į sėsdintuvus, kuriuos planuojama įrengti esamoje iš ežero išsiurbto dumblo laikino saugojimo aikštelėje. Išdžiūvęs šis dumblas taip pat bus panaudotas laukų tręšimui Tauragės r. savivaldybės nuožiūra. Skirtingai, nei valant ežerus tradiciniu būdu, laukų tręšimui neįrenginėjami tradiciniai dumblo džiovinimui bei sandėliavimui reikalingi sėsdintuvai. Dumblas tiesiog iš pulpovamzdžio pro specialias angas paskleidžiamas ant iš anksto specialiai suartų laukų. Dumblo ant kiekvieno lauko bus paskleidžiama ne daugiau, nei bus apskaičiuota rengiant laukų tręšimo planus. Tręšimo planai bus rengiami laikantis LAND 20-2005

reikalavimų neviršijant maksimalios tręšimo normos N - 170 kg/ha ir P - 40 kg/ha per metus. Vandens telkinių bei melioracijos griovių apsaugos juostose ir/ar mažesniu nei 5 m atstumu nuo vandens (jei apskaičiuota apsaugos juosta siauresnė) dumblu tręšiama nebus. Išvalius ežero rytinės dalies pakraštį, bus tvarkomas apie 1,5 km ilgio pakrantės ruožas. Bus iškiršta 15 m atstumu nuo vandens linijos apie 2,0 ha karklų krūmynų ir menkaverčių medžių, kurie savo nuokritomis eutrofikuoja ežero vandenį. Susidarys apie 200 m³ medienos ir krūmų liekanų. Visa pakrantė bus išvalyta ekskavatoriumi, iškasant dumblą iki mineralinio grunto. Ežero krantų linijos nebus keičiamos. Kadangi pakrančių gruntas yra smėlis, todėl pakrantėse smėlinis gruntas nebus užvežamas. Išvalius pakrantes ekskavatoriumi, šlaitai liks smėlinio grunto, susidarys geros sąlygos žuvų nerštavietėms. Išvalius ežero rytinę dalį bei pakrantės ruožą, ežerą bus galima efektyviai naudoti mėgėjiškai žūklei bei rekreaciniams tikslams. PŪV metu komunalinės - buitinės nuotekos nesusidarys. Geriamas vanduo bus atvežamas specialiuose induose. Darbuotojai naudosis biotualetu, kurio turinys bus pridudamas biotualetus eksploatuojančiai įmonei. Numatomas žemsiurbės bei laukus ariantių traktorių darbo laikas dviem pamainomis - nuo 6 iki 22 val. Atlikus triukšmo lygio skaičiavimus ir įvertinus foninį triukšmo lygį prie artimiausių gyvenamųjų namų triukšmo lygis neviršys 37,8 dBA.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas.

Atsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos vietos padėtį Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų atžvilgiu, planuojamos ūkinės veiklos poveikio reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms nustatymas netikslingas.

6. Pastabos, pasiūlymai:

6.1. Nepažeisti ežerui nustatytos apsaugos zonos ir juostos reikalavimų. Valymo darbų metu ežero vandens lygio nepažeminti daugiau kaip 0,5 m;

6.2. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje poveikio aplinkai vertinimo atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą;

6.3. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius;

6.4. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas apie priimtą atrankos išvadą nedelsiant turi pranešti visuomenei Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše (Žin., 2005, Nr.93-3472, 2010, Nr. 2-81, 2011, Nr. 108-5122, 2012, Nr. 102-5207) nustatyta tvarka. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas nedelsiant turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdam laikraščius, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės (seniūnijos) lentoje, kopiją su savivaldybės (seniūnijos) informacine žyma apie paskelbimą.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant atrankos išvadą:

7.1. Planuojama teritorija į saugomas ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas nepatenka;

7.2. Ežero krantų linijos nebus keičiamos. Išvalius pakrantes ekskavatoriumi, šlaitai liks smėlinio grunto, susidarys geros sąlygos žuvų nerštavietėms, ežerą bus galima efektyviai naudoti mėgėjiškai žūklei bei rekreaciniams tikslams;

7.3. Aplink ežerą esančių sklypų savininkų prašymai patvirtinti jų laukus ežero dumblu;

7.4. Vandens telkinių bei melioracijos griovių apsaugos juostose ir/ar mažesniu nei 5 m atstumu nuo vandens (jei apskaičiuota apsaugos juosta siauresnė) dumblu tręšiama nebus;

7.5. Ežero valymo metu akustinis triukšmo lygis gyventojų valdose bei namuose dėl ežero valymo darbų neviršys 37,8 dBA.

8. Priimta atrankos išvada:

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, priimama atrankos išvada: pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją Tauragės rajono savivaldybės administracijos planuojamai ūkinei veiklai — Draudenių ežero (Tauragės r.) dalies valymo III – ajam darbų etapui - poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši atrankos išvada galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 9 dalies nuostatomis, suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūros Taršos prevencijos ir leidimų departamento Klaipėdos skyriui, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos organizatorius, poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas ir poveikio aplinkai vertinimo subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą.

Taršos prevencijos ir leidimų departamento
Klaipėdos skyriaus vedėjas

Mindaugas Vaišvila